

Protokół posiedzenia
Centralnej Komisji Metodycznej
Warszawa, 29.08.2018 r.

Obecni:

- Hanna Staszewska (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego) – przewodnicząca,
  - Robert Górski (NDAP) – sekretarz,
  - Kamila Follprecht (Archiwum Narodowe w Krakowie),
  - Małgorzata Król (Archiwum Akt Nowych),
  - Zbigniew Marek (Archiwum Państwowe w Poznaniu),
  - Aleksandra Starczewska-Wojnar (Archiwum Państwowe w Opolu),
  - Dariusz Magier (Archiwum Państwowe w Siedlcach),
- goście:
- Bartosz Nowożycki, Departament Archiwistyki NDAP,
  - Maciej Parzniewski (Narodowe Archiwum Cyfrowe),
  - Katarzyna Kalisz (Narodowe Archiwum Cyfrowe),
  - Katarzyna Plewka (Narodowe Archiwum Cyfrowe).

Porządek posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Omówienie uwag do projektu zarządzenia w sprawie zasad porządkowania i inwentaryzacji dokumentów dźwiękowych i filmowych w archiwach państwowych.
3. Wolne głosy i wnioski.
4. Zamknięcie posiedzenia.

Ad 1.

Posiedzenie Centralnej Komisji Metodycznej otworzyła przewodnicząca Hanna Staszewska. Powitała przybyłych członków Komisji oraz gości. Przedstawiła zebranym porządek spotkania, w ramach którego uwzględniona została dyskusja nad projektem zarządzenia w sprawie zasad porządkowania i inwentaryzacji dokumentów dźwiękowych i

filmowych w archiwach państwowych oraz omówienie uwag otrzymanych z archiwów państwowych. Program został przyjęty bez uwag.

Przewodnicząca przypomniała, że jest to ostatnie posiedzenie Centralnej Komisji Metodycznej w kadencji 2016-2018. Komisja odbyła łącznie 17 posiedzeń, podczas których opracowano szereg projektów zarządzeń Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych upraszczających i usprawniających zarządzanie zasobem archiwalnym oraz postępowanie z dokumentacją archiwalną przechowywaną w archiwach państwowych, m.in. w zakresie ewidencjonowania zasobu archiwalnego w archiwach państwowych, inwentaryzacji materiałów archiwalnych oraz sporządzania i zatwierdzania elektronicznych inwentarzy archiwalnych dla zespołów (zbiorów) w archiwach państwowych, jak również w sprawie brakowania dokumentacji z zasobu własnego archiwów państwowych. Członkowie Centralnej Komisji Metodycznej opiniowali także projekt zarządzeń w sprawie postępowania z aktami stanu cywilnego, dokumentacją audiowizualną i fotograficzną, a także wypowiedzieli się w kwestiach związanych z archiwizacją Internetu. Zwróciła uwagę, że działania CKM były regularnie konsultowane z Naczelnym Dyrektorem, który od Komisji w nowym składzie oczekuje m.in. roli zaplecza metodycznego dla tworzonej nowej wersji systemu ZoSIA. Wśród pomysłów, które mogą być wdrożone wymieniono m.in. możliwość zatwierdzania inwentarzy bez konieczności tworzenia plików .pdf.

Zaproponowała także, aby w dalszej części roku lub na początku 2019 r. zorganizować spotkanie dla pracowników archiwów państwowych odpowiedzialnych za ewidencję i opracowania, w celu zdiagnozowania ewentualnych problemów wynikających z pracy z normatywnymi.

H. Staszewska przypomniała również, że wciąż nie została rozstrzygnięta kwestia kopii w zasobie archiwów państwowych, nie omówiono jeszcze projektu wskazówek do opracowania materiałów sfragistycznych oraz akt samorządowych wytworzonych po 1990 r.

Ad 2.

Kolejnym punktem posiedzenia był projekt zarządzenia projektu zarządzenia w sprawie zasad porządkowania i inwentaryzacji dokumentów dźwiękowych i filmowych w archiwach państwowych (załącznik nr 1).

H. Staszewska przypomniała, że Centralna Komisja Metodyczna, za pośrednictwem Departamentu Archiwistyki NDAP, zwróciła się z prośbą do archiwów państwowych o wyrażenie uwag do projektu. Odpowiedzi otrzymano jedynie z 10 archiwów, z których jedynie pięć przesało uwagi (załącznik nr 2). Tekst projektu przekazano również przedstawicielom następujących uczelni: Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, jednakże żadnych uwag nie otrzymano.

Wszystkie uwagi zostały omówione, a większość z nich została uwzględniona w treści projektu.

Uwaga Archiwum Państwowego we Wrocławiu do § 1 sugerująca, że tytuł zarządzenia „nie do końca odpowiada jego zawartości” została odrzucona, gdyż zabrakło uszczegółowienia.

W § 2 ust. dokonano korekty zgodnie z sugestią AP w Łodzi. Nie uwzględniono propozycji Narodowego Archiwum Cyfrowego, które sugerowało zastąpienie w § 2 ust. 1 i 2 zmianę terminu nagranie na dokument. Członkowie CKM uznali, że termin „nagranie” jest zrozumiały. Uwzględniono natomiast propozycję NAC odnośnie zmiany § 4 ust. 3. NAC sugerowało, aby ust. 3 brzmiał: „w środkach ewidencyjnych podaje się informacje o miejscu przechowywania wyłączonych dokumentów dźwiękowych i filmowych”.

W § 5 uwzględniono proponowany przez NAC zapis: „W celu zapoznania się z treścią dokumentu dźwiękowego lub filmowego zaleca się sporządzenie kopii oryginalnego zapisu, jeżeli użytkowanie nośnika mogłoby spowodować jego uszkodzenie, zniszczenie lub przyspieszenie procesu destrukcji”. Odrzucono natomiast propozycję AP w Bydgoszczy.

W § 6 ust. 2 dodano proponowany przez NAC przykład: „Przedsiębiorstwo Państwowe Polskie Nagrania »Muza«”.

Odrzucono zaproponowaną przez AP w Bydgoszczy zmianę w § 6 ust. 3. Podczas dyskusji członkowie Komisji i goście stwierdzili, że propozycja mieści się w aktualnym zapisie tego ustępu.

W § 7 ust. 2 uwzględniono propozycję NAC, a w § 8 po analizie uwagi przesłanej przez AP w Zielonej Górze dotyczącej kwestii numeracji nośników, ust. 3 otrzymał brzmienie brzmieniu: „W obrębie zespołu (zbioru) archiwalnego należy stosować jednolity system oznaczania nośników”.

Odrzucono uwagi AP w Łodzi (§ 9 ust. 1, a także § 10 ust. 1), które stwierdziło, że znak kancelaryjny nie istnieje w przypadku materiałów powstających z zasady poza kancelarią. W trakcie dyskusji stwierdzono, że znak kancelaryjny może występować, np. w przypadku dokumentacji wytworzonej przez organy sprawiedliwości.

Podczas dyskusji nad elementami opisu jednostki archiwalnej dokumentu dźwiękowego Z. Marek i R. Górski stwierdzili, że lista rodzajów dokumentu dźwiękowego może być długa i z pewnością nie da się wymieniwać wszystkich. Rodzaje dokumentów dźwiękowych, jakie zauważyć można w przypadku bibliotek i muzeów, także różnią się od siebie. W rezultacie zdecydowano o usunięciu tego elementu opisu.

Zgodnie z sugestią NAC dokonano korekty w § 9 ust. 1 pkt. 22, zmieniając jego brzmienie na: „rozpowszechnianie - należy podać datę najwcześniejszego znanego rozpowszechnienia (o ile uda się ją ustalić) oraz inne istotne dane”. Stosownych korekt dokonano także w § 9 ust 2 pkt. 8, 9 i 11. Członkowie CKM nie zgodzili się jednak z propozycją włączenia ust. 2 pkt.5 lit. c i d do lit. g (inne), gdyż zarówno rolki pianolowe, jak i wałki fonograficzne można spotkać w zasobie archiwów bądź innych instytucji. Analogiczne zmiany wprowadzono w § 10 ust. 1 i 2 (elementy opisu dokumentu filmowego oraz nośnika).

Odrzucono uwagę AP we Wrocławiu odnośnie § 10 ust. 1, aczkolwiek zgodzono się, że szkolenie z zakresu opracowania dokumentacji audiowizualnej jest niezbędne i w NDAP jest gotowa je zorganizować, kiedy omawiane zarządzenie wejdzie w życie.

A. Starczewska-Wojnar dodała, że niezbędne są także przykłady opisu dokumentów dźwiękowych i filmowych.

H. Staszewska przypomniała, że propozycje zawarte w projekcie zarządzenia będą podstawą prac nad nową odsłoną systemu ZoSIA. Będzie zatem będzie jeszcze czas na ewentualne korekty.

Ad 3.

Przewodnicząca H. Staszewska raz jeszcze podziękowała wszystkim za udział, zaangażowanie w pracę Centralnej Komisji Metodycznej i zamknęła posiedzenie.

Robert Górski
Sekretarz

Hanna Staszewska
Przewodnicząca

Załączniki:

1. Projekt zarządzenia w sprawie zasad porządkowania i inwentaryzacji dokumentów dźwiękowych i filmowych w archiwach państwowych,
2. Uwagi przesłane przez archiwa państwowe.